

Yhteispeli

Tervetuloa!

Yhteispeli
Rehtorikoulutus 2024
Helsinki ja Tampere

Yhteispeli

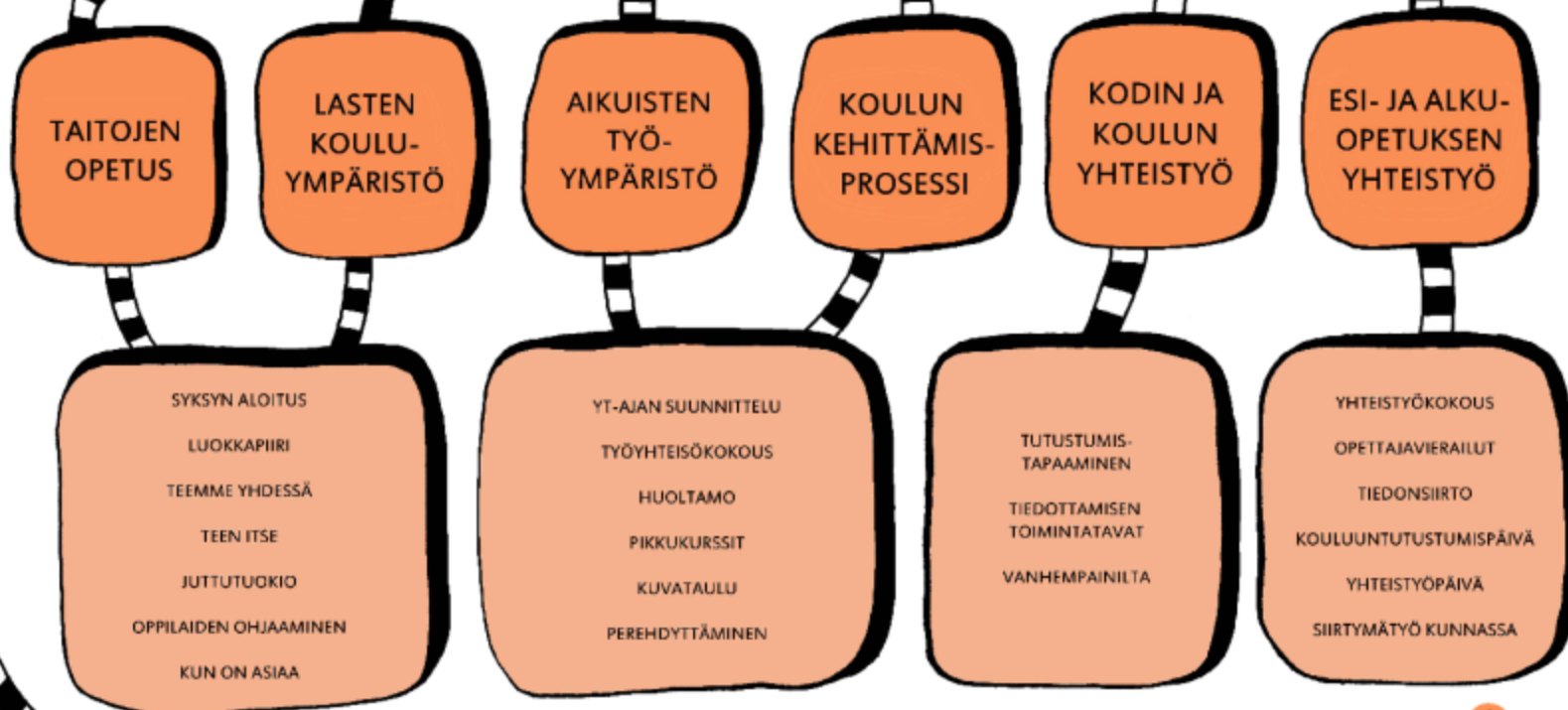

Koulutuksen ohjelma

- Klo 10.00 Päivän ohjelma ja esittäytyminen
Yhteispelin kokonaisuus, kokemuksia ja kysymyksiä
Ympäristön elementit
- Klo 12.00 Lounas
- Klo 13.00 Pikkukurssit
YS-ajan suunnittelu
Yhteispelin juurtuminen koululla
Arvokello
- Klo 15.30 Koulutus päättyy

Lasten tunne- ja vuorovaikutustaitojen tukeminen koulussa

Mitä tunne- ja vuorovaikutustaitoja Yhteispelillä vahvistetaan?

Vuorovaikutustaidot

- kuuntelu, kertominen, vuorottelu, neuvottelu, avun pyytäminen

Vastuun ja ongelmanratkaisun taidot

- toisen kunnioittaminen, yhteisten sääntöjen noudattaminen, ongelman tunnistaminen ja ratkaisu, taito asettaa realistisia tavoitteita

Tunnetaidot

- omien ja muiden tunteiden tunnistaminen, nimeäminen ja säätely

(Lindblom, Kampman, Ojala, Solantaus 2015)

Yhteispelin toimintatavat

Luokan toimintatavat

- Luokkapiiri
- Teen itse
- Teemme yhdessä
- Juttutuokio

Kodin ja koulun yhteistyön toimintatavat

- Tutustumistapaaminen
- Vanhempainilta

Yhteispelin työyhteisön toimintatavat

Työyhteisön toimintatavat:

- **Työyhteisökokous**
  - Työntekijän puheenvuoro
  - Työyhteisökeskustelu
  - Rehtorin puheenvuoro
  - Muut asiat
- **Huoltamo**
  - 2-4 hengen ryhmissä tapahtuva keskustelu tuokio omista työkuulumisista

Kokemuksia yhteispelin toimintatavoista

- Keskustele omassa pöytäryhmässä seuraavasta aiheesta:
  - Millaisia ajatuksia Yhteispelin toimintavoista omalla koululla?

Lasten ja aikuisten toimintaympäristö

Työpistetyöskentely

- Kiertäkää ryhmissä kaikki viisi työpistettä
- Keskustelkaa ja kirjatkaa:
  - Mikä aikuisten toiminta koulullanne tukee otsikon asian toteutumista?
  - Miten huolehditte asian toteutumisesta aikuisten kesken?
  - Mitä pulmia näette?

Syksyn aloituksen muistilista

1. Lämpimät ihmissuhteet

- Aloita oppilaisiin tutustuminen keskustelemalla heidän kanssaan ja havainnoimalla heidän toimintaansa. Kirjaa havaintosi myöhempää käyttöä varten.
- Varmista, että kaikki oppilaat oppivat toistensa nimet mahdollisimman pian.
- Leikkikää ryhmäyttäviä leikkejä ja pelejä.
- Totuta oppilaita toimimaan kaikkien koulukavereiden kanssa esimerkiksi leikkien ja ryhmätöiden avulla sekä vaihdellen istumapaikkoja säännöllisesti. Vaali myös oppilaiden välisiä pysyviä kaverisuhteita (esimerkiksi esiopetuksessa syntyneitä kaverisuhteita).
- Ole oppilaiden kanssa välitunnilla ja opeta heille erilaisia välituntileikkejä ja -pelejä.
- Auta oppilaita erilaisten tunteiden kohtaamisessa. (Ks. tunne- ja vuorovaikutustaidottutuksi -materiaalista tunteiden tunnistaminen ja nimeäminen s. 116 sekä tunteiden säätely s. 117.)
- Esittele muut lapsia opettavat opettajat sekä muu koulun henkilökunta luokalle.
- Auta yksin jääviä oppilaita pääsemään mukaan porukkaan.
- Puutu heti kiusaamiseen.

2. Kuulluksi tuleminen ja osallisuus

- Keskustele oppilaiden kanssa ja kannusta oppilaita keskustelemaan keskenään.
- Kuuntele, kun oppilaat kertovat itselleen tärkeistä asioista, ja anna tilaa oppilaiden kysymyksille.
- Kerro itsellesi tärkeistä asioista sopivassa määrin.
- Pidä yllä myönteistä tunneilmastoa antamalla positiivista palautetta.
- Anna oppilaille mahdollisuus vaikuttaa koulutyöskentelyynsä
- kysymällä heiltä, mitkä ovat heidän mielestään hyviä tapoja opiskella
- antamalla vaihtoehtoja tehtävien tai kotitehtävien tekemiseen.

3. Selkeys ja ennakoitavuus

- Ole luokassa ennen oppilaita.
- Käy aamulla päivän kulku läpi oppilaiden kanssa.
- Laita lukujärjestyks näkyviin.
- Kerro oppilaille, miten siirtymätilanteissa toimitaan.
- Sovi tai kerro kotitehtävien tarkastamisesta ja niiden laiminlyönnin seurauksista.
- Opeta konkreettisesti, miten aikuisilta haetaan apua koulussa.
- Sovi yhdessä oppilaiden kanssa luokan toimintaohjeet ja laita ne selkeästi esille.
- Tutustu oppilaiden kanssa koulurakennukseen sekä välituntialueeseen. Voit merkitä tärkeimmät kulkuväylät ja tilat erilaisin merkein.

4. Osaamine ja taitojen tuki

- Opi vähitellen tuntemaan jokaisen lapsen vahvuudet.
- Varmista, että jokainen oppilas saa säännöllisesti onnistumisen kokemuksia tiedollisissa sekä taidollisissa asioissa ja anna niistä myönteistä palautetta.
- Etsi sellaisia tehtäviä tai työtapoja, joissa oppilas voi kokea onnistuvansa.
- Ohjaa oppilaita antamaan myönteistä palautetta myös toisilleen.
- Opeta ja mallinna oppilaille ne toimintatavat, joiden mukaan toivot heidän toimivan, esimerkiksi repun pakkaaminen, viittaaminen, kotitehtävien tarkistus, tunnin aloittaminen, ruokailuun lähteminen. (Ks. Toimintatavan opettaminen hiljaisen mallin avulla s. 91.)

5. Ilo

- Arvosta ja vaali hyvää huumoria ja muita hetkiä, jotka tuottavat iloa luokassa.
- Tunnista tilanteita, jotka saavat luokan innostumaan, ja vaali niitä.
- Suunnittele tehtäviä, joiden tärkein tavoite on lisätä motivaatiota sekä iloa ja joissa oikea lopputulos ei ole pääasia.
- Rytmitä päivää erilaisilla toiminnallisilla hetkillä koulupäivän aikana esimerkiksi leikin, laulun tai liikunnan avulla

Pikkukurssit

- Koulun kasvattajien toisilleen pitämiä kursseja / vinkkaustuokioita opetus -ja kasvatustyöhön liittyvistä aiheista
- Voi olla esim. luento, työtavan esittely, jonkin käytännön konkreettinen harjoittelu, koulutuksen tai kirjan referointi
- Järjestetään YS-ajalla noin kaksi kertaa lukuvuodessa -> useampi samanaikaisesti
- Kesto aiheesta riippuen n 1-1 ½ h

Pikkukurssien aloittaminen

- Suunnitelkaa aika pikkukurssien toteutukselle syyslukukaudella
  - Työajalla esim. YS-aika, Veso, kurssinvetäjän määrittämä aika
- Tehkää yhdessä työyhteisön kanssa kurssitarjotin tarpeiden ja toiveiden mukaan
  - Kerätkää työntekijöiltä konkreettisia aiheita, joista voivat vinkittää muita. Kurssin voi pitää yksin tai parin kanssa (vapaaehtoisuus)
  - Kerätkää myös toiveita kurssitarpeista ja pyrkikää löytämään toivotuille kursseille vetäjä
- Kootkaa kurssitarjotin (kurssien aiheet ja ajankohdat)
- Ohjatkaa työyhteisön jäsenet valitsemaan itselleen mieleisen kurssin

YS-ajan suunnittelu

- Miettikää tämän päivän keskustelujen pohjalta vastaako ys-ajan suunnitelmanne koulunne tarpeita?
- Yhteispelin suositus ys-ajan jakamisesta:
  - Työyhteisökokous n. 1x/kk
  - Huoltamo n. 1x/kk
  - Pikkukurssit n. 2x /lukuvuosi
  - Yhteistyö huoltajien kanssa: Tutustumistapaamiset (uuden luokan kanssa) ja vanhempainilta 1-2x/ lukuvuosi

Yhteispelin toimintatapojen juurtuminen

- Varatkaa aikaa aikuisten väliselle keskustelulle
- Käyttäkää työtapoja, joissa jokainen tulee kuulluksi
- Kannustakaa innokkaita opettajia, luokkien ovet auki seuraajille
- Antakaa tilaa myös kritiikille, ”suu kiinni -tekniikka”

Mikä tukee juurtumista?

- Nostetaan lapsen/kodin/työntekijän näkökulma keskiöön
- Opettajilla on paljon tietoa ja osaamista, annetaan aikaa keskustella ja jäsentää oppimista
  - kerrotaan vähän ja luotetaan dialogisuuteen
  - mahdollisuus kokeilla koulutuksissa luokkaan vietäviä asioita
- Kaikki tunne- ja vuorovaikutustaitoja tukevat menetelmät ok, kannustetaan tekemään säännöllisesti

Arvokello

Mitä toivoisit lapsella olevan repussa kun hän lähtee koulustasi?

Konkreettiset toimet repun täyttämiseen

- Miettikää ryhmässä, mitä konkreettisia toimia rehtori voi tehdä, jotta lapsen repussa olisi arvokellossa olleita asioita?
- Kirjatkaa paperiin.

Mitä seuraavaksi?

- Yhteispelin toimintatavat on koulutettu ja niiden jatkaminen omalla koululla.
- Säännöllisyys ja systemaattisuus on avain lasten taitojen kehittymiseen
- OPH-palautelomake Yhteispeleistä tulee rehtorille sähköpostissa jaettavaksi koko opetushenkilöstölle ja se täytetään viimeisellä kouluvierailulla työyhteisökoulutuksessa.

Yhteispelin yhteyshenkilö

Maria Rintanen

maria.rintanen@nmi.fi p. 050-441 3686

Yhteispeli

Kiitos!

